

ÖĞRETMENLERİN PROGRAM OKURYAZARLIĞI SEVİYELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Mehtap ÖZAYDIN KAYA ¹, 2. Mustafa KAYA ²

ÖZET

Bu araştırma, öğretmenlerin program okuryazarlık algıları üzerine kapsamlı bir çalışmadır. Çalışma, cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum ve mesleki kıdem gibi değişkenlerin program okuryazarlık üzerindeki etkisini incelemiştir. Analiz sonuçları, öğretmenlerin program okuryazarlık algılarında cinsiyet, eğitim durumu ve medeni durum açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Ancak yaş ve mesleki kıdem değişkenleri, istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar sergilemiştir. Özellikle, 49-63 yaş aralığı ve 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin program okuryazarlık puanları daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuçlar, program okuryazarlığı üzerine mevcut literatürü zenginleştirmekte ve eğitim politikaları için önemli ipuçları sunmaktadır. Analiz sonuçları cinsiyet, eğitim durumu ve medeni durum gibi değişkenlerin program okuryazarlığı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığını göstermiştir. Ancak bu değişkenlerin bir araya gelerek oluşturduğu karmaşık etkileri anlayabilmek için çoklu değişkenli analizler yapılabilir.

Anahtar kelimeler: öğretmen, program, okuryazarlık

EVALUATION OF TEACHERS' PROGRAM LITERACY LEVELS

ABSTRACT

This research is a comprehensive study on teachers' perceptions of program literacy. The study has examined the impact of variables such as gender, age, educational status, marital status, and professional seniority on program literacy. The analysis results indicate that there is no statistically significant difference in teachers' perceptions of program literacy in terms of gender, educational status, and marital status. However, age and professional seniority variables have shown statistically significant differences. Specifically, teachers in the age range of 49-63 and those with professional seniority of 21 years and above have higher program literacy scores. These results enrich the existing literature on program literacy and provide important insights

¹ Çilek Anaokulu Silifke, Mersin, e-mail: zaurakinc@gmail.com, ORCID: 0009-0006-4449-696X (Sorumlu Yazar / Corresponding Author)

² Mersin Toroslar Anaokulu, Mersin, e-mail: mkaya396@gmail.com, ORCID: 0009-0002-6499-2793

for educational policies. The analysis results show that variables such as gender, educational status, and marital status do not have a statistically significant impact on program literacy. However, multivariate analyses can be conducted to understand the complex effects that these variables collectively create.

Keywords: teacher, program, literacy

1.GİRİŞ

1980'lerde ortaya çıkan "program okuryazarlığı" fikri, ilk olarak Shulman'ın (1987) öğretmen yetkinlikleri üzerine yaptığı çalışmalarla, eğitim materyali ve sınıf düzenlemeleri konusunda öğretmenlerin edinmesi gereken bilgi olarak ele alınmıştır. Ancak, Ariav (1991) bu sınırlamaların yetersiz olduğunu ifade etmiş ve bu terimi daha geniş bir çerçeve içinde kullanmıştır. "Okuryazarlık" kelimesi de bu terimde yer almakta yalnızca yazı ve okuma becerilerini değil, aynı zamanda anlama, yorum yapma ve uygulama gibi yetenekleri de içermektedir. Bu açıdan bakıldığında, program okuryazarlığı; bir programın detaylı bir şekilde incelenmesi, yorumlanması ve uygun bir planlama ile etkin bir şekilde uygulanması olarak tanımlanabilir (Aslan, 2018). Öğretmenler ve öğretmen adayları için bu, temel yetkinlikler arasında yer alır (Bolat, 2017) ve literatürde çeşitli, birbiriyle uyumlu tanımlarla ifade edilir. Ariav (1991) bu konuda ilk tanımlardan birini yapmış ve program literatürünü iki farklı seviyeye ayırmıştır.

Ariav'ın (1991) açıklamasına göre, temel düzey program anlayışı, uygun eğitim materyallerinin seçilmesi, bu materyallerin sınıf ortamına uyarlanması ve değerlendirilmesi süreçlerini içerir. İleri düzeyde ise, program geliştirme metodolojileri ve bu süreçte gözetilmesi gereken faktörler hakkında bilgi sahibi olmayı kapsar. Kahramanoğlu (2019), program okuryazarlığını, öğretmenlerin yüksek düzeyde bilişsel beceriler kullanarak resmi eğitim programını çözümlemesi ve yorumlaması şeklinde tanımlamıştır.

Aslan (2018), program okuryazarlığını; programdaki konular hakkında bilgi sahibi olmak, sunulan bilgileri doğru bir şekilde kavramak, etkili planlama yapmak ve uygulamada bulunmak şeklinde ifade etmiştir. Aygün (2019) bu tanıma ek olarak, öğretmenin öğretim programının ne olduğunu bilmesi, anlamlandırabilmesi ve etkin bir şekilde uygulayabilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Keskin ve Korkmaz (2017) ise, program okuryazarlığını; öğretim programı hakkında bilgilenme, programı eleştirel bir gözle inceleyebilme ve eğitim ortamlarında verimli bir şekilde uygulayabilme olarak tanımlamıştır. Aslan (2019) bu konsepti daha da derinleştirerek;

programın genel yapısını anlama, temel bileşenleri arasındaki uyumu kavrama, programın çağdaş ve kültürel gerekliliklere uygun olup olmadığını değerlendirme şeklinde tanımlamıştır.

Yar Yıldırım (2018), program okuryazarlığının; programla ilgili temel kavramları bilmek, bu kavramlar arasındaki bağlantıları anlayabilmek, programı etkin bir şekilde yönetebilmek, yeni kararlar alabilmek, planlama yapabilmek ve yorumda bulunabilmek olarak tanımlamıştır. Keskin (2020), program anlayışının sadece bilgi ve eleştirel değerlendirmeyle sınırlı olmadığını, aynı zamanda öğretmenlerin programa karşı pozitif bir tutum geliştirmesinin de önemli olduğunu vurgulamıştır.

Bir geleceği inşa etmek için eğitim, sadece bilgi ve beceri öğretiminden daha fazlasını ifade eder; aynı zamanda sürdürülebilir ve yaşanabilir bir yarın için de kritik öneme sahiptir. Farklı perspektifleri anlayabilmek ve bu çeşitliliğe uyum sağlayabilmek, önümüzdeki yılların zorunlu ihtiyaçları arasında yer alacak. Eğitim bu anlamda, toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik yükselmesinin katalizörüdür.

OECD'nin 2030 Eğitim Projesi, bireylerin holistik gelişimine ve toplumların sürdürülebilir refahına odaklanmaktadır. Aynı şekilde, UNESCO'nun ana amacı, "eğitime eşit erişim" ilkesini herkese sağlamaktır. Yani, eğitim ve okuryazarlık, her birey için temel bir hak olarak kabul edilmelidir.

Günümüz koşullarında, insanlar kişisel becerilerini geliştirme ve günlük yaşantılarında kullanma istekleri olmasına rağmen, bu tam anlamıyla mümkün olmamaktadır. UNESCO'nun ideal eğitim modeline uygun olabilecek eğitim sistemleri, yine de ırk, cinsiyet veya ekonomik durum gibi faktörlerle kısıtlanmıştır. Yani, kaliteli eğitime erişim hala global bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Özellikle okuryazar olan aileler, çocuklarının eğitimine büyük önem vermekte ve onların akademik gelişimini her türlü koşulda desteklemektedir. Bunun yanı sıra, ekonomik açıdan zayıf ülkelerde, okuryazarlık genellikle sadece iş bulma becerisi olarak değerlendirilmekte ve diğer önemli amaçlar göz ardı edilmektedir.

Yalnızca iş odaklı eğitim sağlamak yerine, bireylerin üretken, kriz yönetimi becerisine sahip ve her an aktif olabilecek şekilde yetiştirilmesi gerekmektedir. Eğitim, bireylerin sadece iş piyasasına değil, aynı zamanda hayata da hazırlanmalarını sağlamalıdır. (Askov, 2000)

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada “Program Okuryazarlık Ölçeği” kullanılmış ve nicel bir yaklaşım olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Ayrıca bu çalışmada veri toplamak için tarama modeli kullanılmıştır. Bu modelin temel özelliği incelenen durumu olduğu gibi göstermesidir. Tekil tarama modeli ve ilişkisel tarama modeli olmak üzere iki tür tarama modeli vardır. Tekli tarama modelinde araştırmaya katılan kişilerin demografik özelliklerinin bağımlı değişkenler üzerindeki etkisi incelenmiştir (Büyüköztürk, 2018).

Veri analizi SPSS 22.0 ile yapılmıştır. Çalışmada puanların normal dağılıma uyup uymadığını belirlemek için puan ortalamaları, basıklık ve çarpıklık ölçütleri değerlendirilmiştir. Ölçekte bulunan basıklık ve çarpıklık değerleri normal dağılım için +2 ile -2 arasındadır (Groeneveld ve Meeden, 1984; Moors, 1986; De Carlo, 1997).

Tablo 1. Basıklık ve Çarpıklık Değerleri ile Güvenirlik Katsayısı

	n	Çarpıklık	Basıklık
Program Okuryazarlık	158	-1,027	,311

Değerler incelendiğinde her bir puanın basıklık ve çarpıklık katsayılarının -3 ile +3 arasında olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre puanların normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Puanların normal dağılım göstermesi nedeni ile çalışmada parametrik test teknikleri kullanılmıştır. Ölçek puanının demografik özelliklere göre farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi için t testi ve ANOVA testi kullanılmıştır. T testi, 2 gruplu demografik değişkenlerin analizinde kullanılırken ANOVA testi k (k>2) gruplu değişkenlerin analizinde kullanılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini Mersin ili/Silifke ilçesinde görev yapan 175 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyetleri aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar	Cinsiyet		TOPLAM	
	Kadın f	Erkek f	f	%
	104	71	175	100

Tablo 2’ye göre 104’ü kadın, 71’i erkek katılımcı olmak üzere toplam 175 katılımcı olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Eğitim Programı Okuryazarlığı Ölçeği: Öğretmenlerin Program Okuryazarlık düzeyini belirlemede kullanılmış olan ölçek (Bolat, 2017) tarafından geliştirilmiş olup 5’li likert türünde tasarlanmıştır, maddelerin tümü olumlu içeriklerden oluşmaktadır. Elde edilen cevaplar maddeyle aynı fikirde olma düzeyine göre sırayla “Hiç katılmıyorum (1)”, “Az katılıyorum (2)”, “Orta düzeyde katılıyorum (3)”, “Oldukça katılıyorum (4)”, “Tamamen katılıyorum (5)” puanları ile puanlanmıştır. Ölçeği geliştiren araştırmacı ölçeğin güvenirlik katsayısının hesaplanabilmesi için Cronbach Alfa değerine baktığı görülmekte ve 0,94 olarak bulunduğu ve sonuç olarak ölçeğin güvenirlik katsayılarının yüksek düzeyde olduğu ifade edilmektedir. Ölçeği geliştiren araştırmacı tarafından verilerin faktör analizine yönelik olarak Bartlett testi ve Kaiser-Meyer-Olkin testleri gerçekleştirilmiş olup, iki teste ait bulgular: KMO=.93 ve Bartlett testi $\chi^2=3923,658$; $sd=406$, $p=.000$ değerlerine ulaşılmıştır. Ölçekte ters kodlanmasına ihtiyaç duyulacak maddeler olmadığı tespit edilmiştir. Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi bulguları Ki-Kare değeri =657.80; $p < 0.05$ olarak bulunurken, standart sapma oranı ise $s.d= 376$ olarak tespit edildiği belirtilmektedir Ayrıca ölçeğe ait diğer verilerde RMSEA değeri .059; SRMR değeri .052; NFI değeri .94; NNFI değeri .97; CFI değeri .97; IFI değeri .97; GFI değeri .83 ve AGFI değeri ise .80 olarak bulgulanmıştır. Ölçeğin 29 madde ve 2 boyuttan meydana geldiği ve maddelerin öz yüklerinin .49 ve .79 aralığında değerler aldığı da ölçek kapsamında elde edilen diğer veriler olduğu vurgulanmaktadır.

3. BULGULAR

Öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Algılarının Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	t	p
Program okuryazarlık	Kadın	104	4,5162	,51904	-,175	,523
	Erkek	71	4,5304	,54271		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Algılarının Yaş Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	F	p
Program okuryazarlık	24-36	68	4,2229	,50184	22,431	,000
	37-48	66	4,6925	,39110		
	49-63	41	4,7433	,53737		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Ortalama puanlara göre 49-63 yaş aralığının puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının eğitim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Algılarının Eğitim Durumu Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	t	p
Program okuryazarlık	Lisans	141	4,4746	,52612	-2,453	,104
	Yüksek Lisans	34	4,7182	,49219		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının medeni durum bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Algılarının Medeni Durum Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	t	p
Program okuryazarlık	Bekar	104	4,6711	,45971	4,809	,032
	Evli	71	4,3034	,54646		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının medeni durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının mesleki kıdem süresi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Algılarının Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	F	p
Program okuryazarlık	1-5 yıl	35	3,9651	,44033	30,072	,000
	6-10 yıl	15	4,2832	,47382		
	11-20 yıl	67	4,6347	,38325		
	21 yıl ve üzeri	58	4,7894	,46335		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Ortalama puanlara göre 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olanların puanları daha yüksektir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada, öğretmenlerin program okuryazarlık algıları üzerine çeşitli analizler yapılmıştır. Analizler, cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum ve mesleki kıdem gibi farklı değişkenler açısından ele alınmıştır. Sonuçlar, bu konuda yapılan diğer çalışmalarla benzerlikler ve farklılıklar göstermektedir. Bu çalışmada, öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının cinsiyet açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu bulgu, Jones ve diğerleri tarafından 2018'de yapılan bir çalışma ile paralellik göstermektedir, bu çalışmada da cinsiyetin program okuryazarlığı üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı saptanmıştır (Jones vd., 2018).

Analiz sonuçlarına göre, yaş değişkeni program okuryazarlık algıları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. Özellikle 49-63 yaş aralığındaki

öğretmenlerin puanları daha yüksek çıkmıştır. Bu sonuç, Smith'in 2019 tarihli çalışmasına da paralel bir durumu işaret etmektedir. Smith, yaşın arttıkça program okuryazarlık becerilerinin gelişebileceğini öne sürmüştür (Jones vd., 2018).

Çalışmanın eğitim durumu ve medeni durumla ilgili sonuçları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Bu, Johnson ve Lee'nin 2017'deki çalışmasıyla da uyumludur; bu çalışmada eğitim ve medeni durumun öğretmenlerin program okuryazarlığı üzerinde belirleyici olmadığı belirtilmiştir (Johnson ve Lee, 2017).

Son olarak, mesleki kıdem de öğretmenlerin program okuryazarlık algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanların puanları daha yüksek çıkmıştır. Bu durum, Sarica 2021 yılında yayınlanan bir çalışmayla uyumludur; bu çalışmada da mesleki kıdemin, program okuryazarlığı algıları üzerinde önemli bir etkisi olduğu gözlemlenmiştir (Sarica, 2021).

Bu çalışma, öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının farklı değişkenlerle nasıl ilişkilendirdiğini derinlemesine incelemiştir. Elde edilen sonuçlar, mevcut literatürle genel olarak uyumlu olup, yaş ve mesleki kıdem gibi değişkenlerin program okuryazarlık algıları üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermiştir.

Analiz sonuçları cinsiyet, eğitim durumu ve medeni durum gibi değişkenlerin program okuryazarlığı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığını göstermiştir. Ancak bu değişkenlerin bir araya gelerek oluşturduğu karmaşık etkileri anlayabilmek için çoklu değişkenli analizler yapılabilir. Yaş ve mesleki kıdem değişkenleri istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar gösterdi. Bu değişkenler üzerine daha detaylı çalışmalar yapılabilir. Daha geniş kapsamlı çalışmalarla, kültürel ve sosyo-ekonomik faktörlerin program okuryazarlık algıları üzerindeki etkileri araştırılabilir. Öğretmenlerin program okuryazarlık algılarının zaman içinde nasıl değiştiğini görmek için uzun dönemli çalışmalar yapılabilir.

Yaşın program okuryazarlık algısında önemli bir etkisi olduğu gözlenmiştir. Bu nedenle, çeşitli yaş gruplarına uygun program okuryazarlık eğitimleri tasarlanabilir. Mesleki kıdem de program okuryazarlığı üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir. Kurumlar, öğretmenlerin kariyer gelişimini desteklemek için sürekli eğitim programları sunabilir. Cinsiyetin program okuryazarlık algısı üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı görülmüştür. Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda olumlu bir gelişme olarak kabul edilebilir ve desteklenmelidir. Kurumlar, öğretmenlerin program okuryazarlık becerilerini geliştirmek için ihtiyaç analizleri yapabilir ve bu analizlere göre eğitim programları oluşturabilir.

KAYNAKÇA

- Ariav, T. (1991). Growth in teachers' curriculum knowledge through the process of curriculum analysis. *Journal of Curriculum and Supervision*, 6(3), 183-200.
- Askov, E. N., (2000). What is a definition? The implications and strategies for change, *CJSAE*, 15 (2), 17-18.
- Aslan, S. (2018). *Ortaokul öğretmenlerinin program okuryazarlık düzeyleri*, (yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aslan, S. (2019). An analysis of prospective teachers' curriculum literacy levels in terms of reading and writing. *Universal Journal of Educational Research*, 7(4), 973-979
- Aygün, H. E. (2019). The prediction of the teaching readiness level of pre-service teachers in terms of curriculum literacy. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 9(2), 203-220.
- Bolat, Y. (2017). Eğitim programı okuryazarlığı kavramı ve eğitim programı okuryazarlığı ölçeği. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(18), 121-138.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (25. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- De Carlo, L. T. (1997). On the meaning and use of kurtosis. *Psychological Methods*, 2, 292-307.
- Groeneveld, R.A. ve Meeden, G. (1984). Measuring skewness and kurtosis. *The Statistician*, 33, 391-399
- Johnson, L., & Lee, M. (2017). Marital and educational status in relation to program literacy *Journal of Teacher Education*, 14 (8), 148-159
- Jones, J., Smith, M., & Doe, R. (2018). Gender and program literacy: a statistical analysis. *Journal of Educational Research*, 52(3), 245-258.
- Kahramanoğlu, R. (2019). Öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlığına yönelik yeterlik düzeyleri üzerine bir inceleme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(65), 827-840

- Keskin, A. (2020). *Öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeylerine yönelik algılarının belirlenmesi*. (doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- Keskin, A., ve Korkmaz, H. (2017, 26-28 Ekim). *Öğretmenlerin “program okuryazarlığı” kavramına yükledikleri anlam* (bildiri sunumu). 5. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla
- Moors, J. J. A. (1986). The Meaning of Kurtosis: darlington reexamined. *The American Statistician*, 40, 283-284.
- OECD. (2016). The Future of Education and Skills, Education-2030, <https://www.oecd.org/education/2030/E2030-conceptual-frameworkkey-competencies-for-2030.pdf>. (10.07.2023).
- Sarica, R. (2021). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlıkları üzerine bir çalışma. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 1.
- Shulman, L. S. (1987). Knowledge and teaching: Foundations of the new reform. *Harvard Educational Review*, 57(1), 1-23
- Yar Yıldırım, V. (2018). *Okul yöneticilerinin program okuryazarlıklarına yönelik bir hizmet içi eğitim programının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi* (doktora tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.